

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie P. O.

skazanego za czyn z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.,  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 20 maja 2026 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego  
od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie  
z dnia 21 listopada 2025 r., sygn. akt II Ka 242/25,  
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Koninie  
z dnia 30 maja 2025 r., sygn. akt II K 1440/23,

**postanowił:**

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

## UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Koninie wyrokiem z dnia 30 maja 2025 r., sygn. akt II K 1440/23 oskarżonego P.O. uznał za winnego przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 01.10.2023 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. popełnionego w ten sposób, że 7 września 2022 r. około godz.

20:15 w K. na ul. [...] na wysokości skrzyżowania z ul. [...] jadąc w kierunku K. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że prowadząc w stanie nietrzeźwości wynoszącym 1,06 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu pojazd mechaniczny marki M. o nr rej. [...] nie zachował wymaganej szczególnej ostrożności co do możliwości wykonania manewru wyprzedzania i jadąc drogą w kierunku K. bez upewnienia się czy ma odpowiednią widoczność oraz dostateczne miejsce do wyprzedzania podjął manewr wyprzedzania poruszającego się w tym samym kierunku prawidłowo jadącego przed nim samochodu ciężarowego marki M. i będąc już w trakcie wykonywania tego manewru uderzył przednim lewym narożnikiem oraz lewym bokiem w lewy bok samochodu osobowego marki H. o nr rej. [...], który poruszał się z przeciwnego kierunku jazdy, a następnie poruszając się nadal tym samym pasem ruchu doprowadził do czołowego zderzenia z kierującym samochodem osobowym marki V. o nr rej. [...], który również poruszał się z przeciwnego kierunku jazdy, w następstwie czego pasażerowie samochodu marki M. którym kierował, tj. D.M., doznał otwartej rany powłok głowy po stronie prawej i otwartej rany obu kolan ze znaczną raną lewego kolana, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała na czas powyżej 7 dni w rozumieniu art. 157 k.k., W.M. doznała obrażeń ciała w postaci lewostronnej odmy opłucnowej (nie wymagającej drenażu), wstrząśnienia mózgu, złamania kości nosa i stłuczenia prawego kolana, które to obrażenia stanowią naruszenie czynności narządów ciała (układu oddechowego) na czas dłuższy niż 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k., J.P. doznał rozległych obrażeń wielomiejscowych pod postacią stłuczenia mózgu, stłuczenia płuc, niewydolności oddechowej, złamania prawego przedramienia, obrażenia powyższe stanowią ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu o jakim mowa w art. 156 k.k. i za to na podstawie art. 177 § 2 k.k. w zw. art. 178 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 01.10.2023 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt I). Ponadto sąd orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio (pkt II), nawiązki na rzecz pokrzywdzonych (pkt III) oraz o kosztach sądowych (pkt IV i V).

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli prokurator i obrońca oskarżonego.

Sąd Okręgowy w Koninie wyrokiem z dnia 21 listopada 2025 r., sygn. akt II Ka 242/25 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że podwyższył orzeczoną wobec oskarżonego P.O. karę pozbawienia wolności do 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1), utrzymał zaskarżony wyrok w mocy w pozostałej części (pkt 2) i orzekł o kosztach sądowych (pkt 3 i 4).

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące naruszenie prawa mające istotny wpływ na jego treść, tj.

1. rażące naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 53 k.k., poprzez uznanie za okoliczności obciążające faktów stanowiących znamiona czynu z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. to jest rodzaju dobra prawnego w jakie godziło przestępcze zachowanie skazanego oraz pominięcie innej istotnej okoliczności jakim było zachowanie w toku całego postępowania, w tym wyjaśnienie przez P.O. wszystkich okoliczności zdarzenia, które znalazły odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym, co doprowadziło do wymierzenia kary rażąco niewspółmiernej w wysokości 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, wobec kary 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej przez sąd pierwszej instancji;

2. rażące naruszenie przepisu art. 7 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów oraz przez podjęcie tej oceny w sposób dowolny, sprzeczny z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego w sposób uniemożliwiający ustalenie prawdy obiektywnej i sformułowania w ramach tej oceny niestusznym merytorycznie wniosków, iż wobec skazanego nie można wysnuć tzw. pozytywnej prognozy kryminologicznej uzasadniającej wymierzenie P.O. kary jak najniższej, w dolnej granicy zagrożenia;

3. rażącego naruszenia prawa procesowego - art. 4 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., poprzez to, że sąd odwoławczy zaostriżył karę pozbawienia wolności z naruszeniem zasady obiektywizmu, polegającym na nierozważeniu okoliczności przemawiających na korzyść skazanego, takich jak przyznanie się do winy oraz złożenia obszernych wyjaśnień, w konsekwencji de facto sam doprowadził do ustalenia prawdy materialnej, która jest nadrzędnym celem każdego postępowania sądowego.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 21 listopada 2025 r. w sprawie sygn. akt II Ka 242/25 i utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Koninie z dnia 30 maja 2025 r., w sprawie sygn. akt II K 1440/23 i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w Koninie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Zatem możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest istotnie ograniczona. Podzielając utrwalone w tym zakresie orzecznictwo Sądu Najwyższego, stwierdzić trzeba, że postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma zwykłą kontrolę odwoławczą. W toku zaś tego postępowania z założenia nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (zob. postanowienie SN z dnia 15 marca 2023 r., IV KK 549/22; postanowienie SN z dnia 10 lipca 2019 r., II KK 210/19; postanowienie SN z dnia 21 września 2017 r., IV KK 276/17).

Przedmiotem kasacji jest wyrok sądu odwoławczego kończący postępowanie, stąd zarzuty w niej podnoszone powinny dotyczyć tego orzeczenia. Można wyjątkowo w kasacji wytykać uchybienia wyrokowi sądu I instancji, ale wtedy warunkiem skuteczności takich zarzutów jest wykazanie, że te uchybienia przeniknęły do wyroku sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia kasacji. Uczynić to należy poprzez wskazanie tych przepisów, które sąd odwoławczy naruszył dopuszczając do owego „przeniesienia” tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (zob. postanowienie SN

z dnia 24 czerwca 2021 r., IV KK 217/21; postanowienie SN z dnia 30 marca 2017 r., V KK 35/17).

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego przeniknięcie uchybienia pierwszoinstancyjnego do postępowania odwoławczego aktualizować się może dopiero w sytuacji, gdy sąd odwoławczy przeprowadzi nienależytą kontrolę instancyjną i zaakceptuje orzeczenie sądu pierwszej instancji, pomimo że dotknięte jest ono wadami, na które zwrócono uwagę w zwykłym środku odwoławczym (zob. postanowienie SN z dnia 30 sierpnia 2022 r., I KK 236/22; postanowienie SN z dnia 26 kwietnia 2023 r., II KK 56/23). W takim wypadku to na skarżącym ciąży obowiązek podniesienia i wykazania wadliwości procedowania przez sąd odwoławczy, w następstwie którego doszło do owego przeniknięcia uchybienia do orzeczenia drugoinstancyjnego, co mogłoby się wyrażać z nierzetelnym rozpoznaniem zarzutów środka odwoławczego, oraz wykazania, że uchybienie to mogło mieć wpływ - i to istotny - na treść zaskarżonego orzeczenia (zob. postanowienie SN z dnia 14 kwietnia 2021 r., III KK 16/21).

Analiza treści zarzutów zawartych we wniesionej przez obrońcę skazanego kasacji jednoznacznie wskazuje, że skarżący zmierza w istocie do niedopuszczalnego zakwestionowania wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności. Wprawdzie wprost nie podnosi on zarzutu z art. 438 pkt 4 k.p.k., jednakże w celu obejścia zakazu określonego w art. 523 § 1 k.p.k., czyni to pod pozorem rażącego naruszenia przez sąd odwoławczy przepisów prawa materialnego, tj. art. 53 k.k. oraz przepisów prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności za chybiony uznać należy zarzut z punktu 1 kasacji, dotyczący obrazy art. 53 § 1 k.k. Z utrwalonego w tym zakresie orzecnictwa Sądu Najwyższego wynika wprost, że przepis art. 53 § 1 i 2 k.k. stanowi dyrektywę sądowego wymiaru kary, a zatem nie może stać się podstawą zarzutu obrazy prawa materialnego. Przepis ten nie ma bowiem charakteru normy stanowczej, gdyż nie zobowiązuje sądu do określonego zachowania, albowiem zgodnie z jego treścią „sąd wymierza karę według swojego uznania” (zob. postanowienie SN z dnia 9 kwietnia 2026 r., III KK 46/26). Tym samym pozostawia on sądowi swobodę orzekania w zakresie zastosowanego stopnia represji karnej (zob. postanowienie

SN z dnia 16 października 2024 r., V KK 371/24). Jednocześnie wskazać należy, iż zarzut obrazy art. 53 § 1 k.k. jest w istocie zarzutem rażącej niewspółmierności kary, który na etapie postępowania kasacyjnego jest niedopuszczalny, co wprost wynika z treści art. 523 § 1 zdanie 2 k.p.k. Powyższe unormowanie wyklucza możliwość formułowania w kasacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary zarówno wówczas, gdy jest on podniesiony wprost, jak również w sytuacji, gdy zmierzając do nieuprawnionego ominięcia ustawowego zakazu, pozoruje zarzut rażącej obrazy prawa (zob. postanowienie SN z dnia 22 maja 2018 r., V KK 204/18; postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2024 r., III KK 553/23). Ponadto, wbrew twierdzeniom skarżącego, sąd odwoławczy miał na względzie wszystkie zawarte w treści tego przepisu dyrektywy wymiaru kary, co w sposób jednoznaczny wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Sąd odwoławczy nie dopuścił się także naruszenia art. 7 k.p.k. Sąd Okręgowy odniósł się bowiem do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, z którego wynika zasadność przypisania skazanemu popełnienia zarzucanego mu czynu jak również konieczność podwyższenia wymiaru orzeczonej przez sąd I instancji kary pozbawienia wolności, postępując w zgodzie z zasadą wynikającą z treści art. 7 k.p.k.

Za niezasadny również uznać należy zarzut zawarty w punkcie 3 kasacji. Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Okręgowy w Koninie działając jako sąd odwoławczy, dokonał w sposób prawidłowy instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku, co w sposób jednoznaczny wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Sąd odwoławczy w sposób właściwy i rzetelny odniósł się do wszystkich zarzutów apelacyjnych, a zatem w pełni i w sposób prawidłowy zrealizował obowiązki wynikające z przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Przeprowadzona w ten sposób kontrola odwoławcza doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczonej wobec skazanego kary pozbawienia wolności. Skarżący zaś pod pozorem przeprowadzenia nierzetelnej kontroli odwoławczej w istocie kwestionuje wymiar orzeczonej kary pozbawienia wolności, co na etapie postępowania kasacyjnego jest niedopuszczalne.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia, obciążając skazanego kosztami postępowania kasacyjnego w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Wobec oddalenia kasacji, rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku stało się bezprzedmiotowe.

SSN Anna Dziergawka

[WB]

[r.g.]